

І.В. Крашеніннік, асп. (*МДПУ ім. Б. Хмельницького, Мелітополь*)

ДЕЯКІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ПРОГРАМІСТІВ В УМОВАХ СКОРОЧЕНОГО ЦИКЛУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ В УНІВЕРСИТЕТАХ

Отримання вищої освіти за професією інженера-програміста відбувається у процесі навчання на бакалаврському рівні за однією зі спеціальностей, які передбачають надання відповідної кваліфікації. Нині існує два шляхи: 1) навчання на бакалавріаті протягом чотирьох років; 2) здобуття вищої освіти за освітньо-кваліфікаційним рівнем (ОКР) молодшого спеціаліста або ступенем молодшого бакалавра з подальшим навчанням на бакалавріаті протягом двох або трьох років. Другий шлях ми розглядаємо як скорочений цикл професійної підготовки на бакалавріаті.

Ця форма здобуття вищої освіти характеризується скороченням терміну навчання, зменшенням передбаченої кількості кредитів ЄКТС, наявністю (або відсутністю) у здобувачів досвіду навчальної і професійної діяльності за фахом програміста. Ці особливості позначаються на освітньому процесі, призводячи зокрема до перегляду змісту і видів самостійної роботи студентів (СРС).

Загальноприйнятим є трактування СРС як діяльності, яку студент виконує за завданнями і під контролем викладача, але без прямої участі останнього [1, с. 249].

У процесі навчання студентів спеціальності 122 «Комп'ютерні науки», зарахованих на основі ОКР молодшого спеціаліста за спорідненими спеціальностями, ми використовуємо такі види СРС:

1. Самостійний вибір студентами теми і форми подання результатів СРС. Його метою є стимулювання здобувачів до пошуку й аналізу актуальних напрямів досліджень у комп'ютерних науках. Складність цього виду СРС пов'язана з відсутністю жорстких обмежень, сформульованих у формі завдань і запитань. Досвід показує, що його варто використовувати у процесі вивчення вибіркових дисциплін практичного спрямування. Наприклад, у межах курсу «Основи ігрового програмування» студенти часто обирають вивчення додаткового середовища розробки, хоча деякі з них звертаються також до теоретичних основ розробки комп'ютерних ігор.

2. Міждисциплінарна самостійна робота. Метою цього виду СРС є встановлення зв'язків між різними розділами комп'ютерних наук та

їх застосування на практиці. Сутність підходу полягає у виконанні завдання, спільного для декількох навчальних курсів. Так, у межах дисциплін «Програмування» і «Програмування та підтримка веб-застосувань» для самостійного вивчення пропонується тема «Розробка веб-застосувань мовою C#. Технологія ASP.NET». У межах дисциплін «Програмування» і «Паралельні та розподілені обчислення» – тема «Засоби багатопоточного програмування».

3. Складання завдань для поточного контролю. Його метою є формування у студентів навичок формулювання запитань і завдань у сфері професійної діяльності. Цей вид СРС використовуємо обмежено, оскільки майбутні інженери-програмісти не мають педагогічної підготовки.

4. Укладання портфоліо програміста. Його метою є закріплення умінь в обраній сфері програмної розробки, створення матеріалів для презентації себе як професіонала. Портфоліо може охоплювати зміст кількох дисциплін або передбачати занурення у певну проблематику. Студент самостійно обирає підхід до його розробки.

Протягом 2018–2019 рр. нами було проведено опитування 25 студентів МДПУ ім. Б. Хмельницького з метою вивчення їх ставлення до зазначених видів СРС. На думку респондентів, найбільш корисним для подальшої професійної діяльності є укладання портфоліо (45%). Найбільш складними видами роботи студенти назвали складання завдань для контролю (39%) і самостійний вибір теми СРС (31%). 4% опитаних відзначили надмірну складність усіх запропонованих форм СРС. Серед причин цього було виділено: значні витрати часу; необхідність вивчення багатьох фахових джерел; складність організації роботи і самоконтролю. Загалом, результати опитування свідчать, що студенти визнають важливість СРС, проте потребують допомоги в оволодінні методами її здійснення.

Отже, у процесі організації СРС необхідно забезпечити раціональне співвідношення між вимогами освітньої програми і попереднім досвідом здобувачів, які навчаються за скороченим терміном, різноманіття видів СРС, її подібність за змістом і формою до професійної діяльності у сфері розробки програмного забезпечення. Такий підхід є однією з умов формування у майбутніх інженерів-програмістів здатність до самостійної роботи за фахом.

Список джерел інформації

1. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / В. Л. Ортинський. – Київ : Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.